

АКОМПАНИМЕНТИ
для
СКРИПКИ

ПП «Компанія «Менеджмент-XXI»

«Музична школа»

Навчально-методичне видання

Виходить шість разів на рік

Засновник Бартко О. А.

Видавець

Компанія «МЕНЕДЖМЕНТ-XXI»

№2/2009 (випуск 10)

Головний редактор

Олександра Бартко

Відповідальний музичний

редактор, упорядник

Ганна Краснощок

Музичний редактор випусків для

скрипки Регіна Кейріс

Директор Володимир Гориславець

8(039) 493-02-17

Художник Наталія Заблоцька

Дополіграфічна підготовка

Олександр Говдя

Виконання музичних творів

Ганна Краснощок,

Ольга Дехтярук,

Ганна Фанок

Звукорежисери

Костянтин Костенко,

Руслан Колесников,

студія звукозапису «Комора»

Свідоцтво про реєстрацію

КВ №12286-117 0Р від 12.02.2007

Адреса видавця, редакції:

м. Київ, вул. Брюллова, 7, оф. 25

E-mail: musics@ukr.net

Тел.: (044) 360-28-19, 286-36-03

Тел./факс: (044) 244-05-90

© Компанія «МЕНЕДЖМЕНТ-XXI»,

Бартко О. А., 2009

Вміщені в журналі твори виконано

на роялі STEINWAY & SONS,

моделі А-88, наданому салоном

музичних інструментів «Комора»

Передплатний індекс

у каталозі Укрпошти

«Газети, журнали України» —

98561

Треки	Автор	Назва	Стор.
1. (28)	Е. Джонс	Іспанський корабель	2
2. (29)	Е. Джонс	Чечітка	3
3. (30)	Е. Джонс	Хвилі	4
4. (31)	Е. Джонс	Мурашки по шкірі	5
5. (32)	Е. Джонс	Японський гонг	6
6. (33)	Е. Джонс	Танго черепахи	7
7. (34)	Е. Джонс	Динозавр	7
8. (35)	Е. Джонс	Пригода в курнику	9
9. (36)	Е. Джонс	Східний марш	10
10. (37)	Е. Джонс	Острів в океані	12
11. (38)	Е. Джонс	Бугі	14
12. (39)	Е. Джонс	Жайворонок	15
13. (40)	Е. Джонс	Трійко коней	16
14. (41)	Н. Паганіні	Арія	18
15. (42)	Е. Джонс	Сурмач грає джаз	19
16. (43)	Е. Джонс	Волинка і барабан	20
17. (44)	Е. Елгар	Анданте	21
18. (45)	Ж. Люллі	Арієта	22
19. (46)	Р. Шуман	Посланець	23
20. (47)	Ф. Шуберт	Колискова	24
21. (48)	Англ. нар. пісня	Колись давно	25
22. (49)	Амер. нар. пісня	Річкою вниз	26
23. (50)	Ж. Люллі	Менует	28
24. (51)	А. Жульєв	Сонечко	28
25. (52)	Ф. Шопен	Сувенір	29
26. (53)	Ф. Лехар	Вальс	30
27. (54)	Т. Массон	Мама	31

треки з 28 до 54 (в дужках) — окрема партія акомпанементу для самотійної роботи.

Журнал можна передплатити заздалегідь, а випуски, які вже вийшли, придбати через редакцію (044) 360-28-19, 286-36-03, або в таких крамницях:

«Будинок музики»

(м. Київ, вул. В. Васильківська, 145/1, метро «Либідська»)

«Знання»

(м. Київ, вул. Хрещатик, 44, метро «Хрещатик»)

«Сяйво»

(м. Київ, вул. В. Васильківська, 6, метро «Площа Л. Толстого»)

Книжковий базар «Петрівка»

(м. Київ, «Ноти», метро «Петрівка»)

«МУЗШОП»

(м. Івано-Франківськ, вул. Коновальця, 34)

Назва, логотип, концепція та дизайн журналу «Музична школа» є інтелектуальною власністю засновника та видавця й охороняються Законом. Засновник і видавець не відповідають за достовірність реклами. Редакція може не поділяти точку зору авторів. Редакція залишає за собою право скорочувати, редагувати та ілюструвати матеріали. Рукописи не рецензуються й не повертаються авторам. Передрук матеріалів можливий лише за письмової згоди редакції.

Навчально-методичне видання «Музична школа», №2/2009 (випуск 10), підписано до друку 28.04.2009. Надруковано ПП «Дев'ять балів», м. Київ, вул. Пшенична, 2, формат 64x90/7, папір крейдований, друк офсетний, ум.-друк. аркушів 7, наклад 2000 прим.

Іспанський корабель

Велично

Е. Джонс

The musical score is written in 4/4 time and consists of four systems. The first system begins with a *mf* dynamic and includes a *V* (violin) part with a *mf* dynamic. The second system features a *pizz.* (pizzicato) instruction for the violin and a *p* dynamic for the piano. The third system continues the piano accompaniment. The fourth system concludes with a *dim.* (diminuendo) instruction for the piano and an *arco* instruction for the violin. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

Чечітка

Весело

Е. Джонс

The musical score is written in 4/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The piano part is divided into five systems, each with a grand staff (treble and bass clefs). The vocal line is written in a single staff with a soprano clef. The score includes various musical notations such as notes, rests, slurs, and dynamic markings. The tempo is marked 'Весело' (Allegretto) and the initial dynamics are 'mf' (mezzo-forte). The score concludes with a 'pp' (pianissimo) marking and a final flourish.

0 1 0 1 0 0 1 1 0

mf

mf

f

f

mf

pp

f

Хвилі

Спокійно

Е. Джонс

The musical score is written for piano and guitar. It consists of four systems of music. The first system shows the beginning with a piano (p) dynamic. The second system introduces a mezzo-forte (mf) dynamic. The third system features a handwritten correction 'Кориг.' and a piano (p) dynamic. The fourth system concludes with a pianissimo (pp) dynamic. The score includes various musical notations such as notes, rests, and fingerings (0, 1, 2).

Мурашки по шкірі

Енергійно

Е. Джонс

1 1 2 2 3 3

mf

p

legato

mf

2 2

f

f

pizz.

mf

ff *mf* *f*

legato

arco

f

f *ff* *pp*

ЯПОНСЬКИЙ ГОНГ

Рухливо

Е. Джонс

0 1 0 1 0 0

p *mf*

p cantabile *mf*

0 2 3 2

f *f*

mf *mf*

p *pp*

8va

Танго черепахи

Не кваплячись

Е. Джонс

The musical score for 'Танго черепахи' is written in 4/4 time with a key signature of two sharps (F# and C#). It consists of three systems of staves. The first system includes a vocal line and a piano accompaniment. The piano part has a treble and bass clef. The second system continues the piano accompaniment. The third system concludes the piece with a double bar line. Dynamics include *mf*, *f*, *p*, and *mp*. There are also some performance markings like accents and slurs.

8va

Динозавр

Важким кроком

Е. Джонс

The musical score for 'Динозавр' is written in 4/4 time with a key signature of one flat (F). It consists of two systems of staves. The first system includes a vocal line and a piano accompaniment. The piano part has a treble and bass clef. The second system continues the piano accompaniment. Dynamics include *mf* and *f*. There are also some performance markings like accents and slurs.

First system of musical notation. The top staff is a single treble clef line with a melody. The bottom two staves are a grand staff (treble and bass clefs). Dynamics include *mf* in the top staff and *mf* in the bass staff.

Second system of musical notation. The top staff has a *f* dynamic. The middle staff has a *f* dynamic. The bottom staff has a *mp* dynamic. A four-measure rest is indicated above the first measure of the top staff.

Third system of musical notation. The top staff is marked *pizz.* and *p*. The bottom two staves are a grand staff. The bottom staff has a *f* dynamic.

Fourth system of musical notation. The top staff has an *arco* marking and a *f* dynamic. The bottom two staves are a grand staff. The bottom staff has a *f* dynamic.

mf f

dim. p

Пригода в курнику

Занепокоєно

Е. Джонс

mf p

First system of the musical score. It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in G major and 4/4 time, with dynamics *mf*, *f*, and *mf*. The piano accompaniment features chords and arpeggiated patterns in both hands, with dynamics *mf*, *f*, and *mf*.

Second system of the musical score. The vocal line continues with dynamics *p* and *ff*. The piano accompaniment includes chords and arpeggiated patterns, with dynamics *p* and *ff*.

Східний марш

У темпі маршу

Е. Джонс

Third system of the musical score. The vocal line is mostly rests. The piano accompaniment features chords and arpeggiated patterns, with dynamics *mf* and *p*.

Fourth system of the musical score. The vocal line has dynamics *mf* and *f*. The piano accompaniment includes chords and arpeggiated patterns, with dynamics *mf* and *f*.

System 1: Treble clef with notes and fingerings (0, 0, 0). Dynamics: *p* and *mf*. Piano accompaniment with chords and arpeggios.

System 2: Treble clef with notes and fingerings (4, 4, 4, 0, 0, 0). Dynamics: *f*, *p*, and *mf*. Piano accompaniment with chords and arpeggios.

Ped. *

System 3: Treble clef with notes and fingerings (4, 4, 4, 4, 0, 0, 0, 0). Dynamics: *p*. Piano accompaniment with chords and arpeggios.

Ped. * *Ped.* * *Ped.* *

System 4: Treble clef with notes and fingerings (0, 0, 0). Dynamics: *mf*. Piano accompaniment with chords and arpeggios.

Ped. *

4 4 4 4 0

f *pp*

f *pp*

8vb

Острів в океані

Спокійно

Е. Джонс

0

p

p legato

mp

mp

Musical score system 1. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). The first measure of the top staff has a dynamic marking of *mf*. The grand staff begins with a dynamic marking of *mf legato* and a *con Ped.* instruction. The music features a melodic line in the top staff and a more rhythmic accompaniment in the grand staff.

Musical score system 2. This system continues the piece with dynamic and tempo changes. The top staff has a *poco rit.* marking followed by *a tempo* and a dynamic marking of *p*. The grand staff has a *poco rit.* marking followed by *p a tempo*. The music includes a 4-measure rest in the top staff and continues with melodic and accompaniment parts.

Musical score system 3. This system features a 4-measure rest in the top staff. The grand staff continues with a consistent accompaniment pattern. The key signature remains three sharps.

Musical score system 4. This system concludes the piece with a *rit.* (ritardando) marking and a dynamic marking of *pp* (pianissimo). The top staff has a 4-measure rest. The grand staff also has a *rit.* marking and *pp* dynamic. The system ends with a double bar line.

Бугі

Енергійно

Е. Джонс

The musical score is written in 4/4 time with a key signature of two sharps (F# and C#). It consists of four systems of staves. The first system includes a vocal line and a piano accompaniment. The piano part features a rhythmic bass line in the left hand and chords in the right hand. Dynamic markings include *f* (forte) in both parts. The second system continues the piano accompaniment. The third system features a vocal line with dynamic markings *p* (piano), *mf* (mezzo-forte), and *p*, and a piano accompaniment with a *p* marking. The fourth system features a vocal line with *mf* and *f* markings, and a piano accompaniment with *mf* and *f* markings. The score concludes with a final chord in the piano part.

First system of musical notation. The vocal line consists of a single melodic phrase. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes in the right hand and a more active bass line in the left hand.

Second system of musical notation. The vocal line concludes with a final note. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns, ending with a series of chords in the right hand.

Жайворонок

Наспівно

Е. Джонс

Third system of musical notation. The vocal line begins with a *mp* dynamic. The piano accompaniment features a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. Performance markings include accents and slurs.

Fourth system of musical notation. The vocal line includes dynamics *mf* and *mp*, and tempo markings *poco rit.* and *a tempo*. The piano accompaniment features a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. Performance markings include accents, slurs, and a *8va* marking.

pp

pp

First system of a musical score in G major (one sharp). It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The piano part features a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. Dynamics include *pp* (pianissimo) in both parts.

mf

Second system of the musical score. The piano part continues with a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The dynamic is *mf* (mezzo-forte).

mf

poco rit.

pp

poco rit.

pp

Third system of the musical score. The piano part includes a section marked *8va* (octave) in the right hand. Dynamics include *mf* (mezzo-forte) and *pp* (pianissimo), with a *poco rit.* (ritardando) marking.

Трійко коней

Рухливо

Е. Джонс

mf

mf

Fourth system of the musical score, titled "Трійко коней" (Three Horses) by E. Jones. It is marked "Рухливо" (Allegro) and is in 2/4 time. The piano part features a rhythmic accompaniment in the right hand and a bass line in the left hand. Dynamics include *mf* (mezzo-forte).

First system of musical notation. It consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The music is in 7/8 time. The top staff contains a melodic line with eighth and quarter notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and moving lines. A dynamic marking of *p* (piano) is placed above the top staff and below the grand staff.

Second system of musical notation. It consists of three staves. The top staff has a melodic line with some rests and a dynamic marking of *mf* (mezzo-forte). The grand staff below has a piano accompaniment with a dynamic marking of *mf* at the beginning and *f* (forte) later. There are some fingerings indicated by numbers 0 and 1.

Third system of musical notation. It consists of three staves. The top staff has a melodic line with a dynamic marking of *f* and *mf*. The grand staff below has a piano accompaniment with a dynamic marking of *mf* and *f*.

Fourth system of musical notation. It consists of three staves. The top staff has a melodic line. The grand staff below has a piano accompaniment. A dynamic marking of *mf* is present. There are some fingerings indicated by numbers 1 and 2.

Musical score for the first system, featuring a vocal line and piano accompaniment. The vocal line starts with a fermata and a dynamic marking of *p*, then moves to *ff*. The piano accompaniment also has *p* and *ff* markings.

Арія

Урочисто

Н. Паганіні

Musical score for the second system, including tempo and dynamic markings. The tempo is "Урочисто" and dynamics include *f*, *mf*, and *mp*.

Musical score for the third system, showing the continuation of the vocal and piano parts.

Musical score for the fourth system, including tempo markings "rit." and "a tempo".

Сурмач грає джаз

Яскраво

Е. Джонс

The musical score is written in 4/4 time with a key signature of two sharps (D major). It consists of four systems of piano accompaniment. Each system includes a vocal line and a piano accompaniment with treble and bass staves. Dynamics range from *f* to *mf*. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and dynamic markings.

First system of musical notation. It consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves (treble and bass clef). The key signature is D major (two sharps). The piano part features dynamic markings of *mf* and *ff*.

Second system of musical notation, continuing the vocal and piano parts from the first system.

Third system of musical notation, concluding the piece with a final *f* dynamic marking.

Волинка і барабан

Сміливо

Е. Джонс

Musical score for the piece "Волинка і барабан". It features a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves (treble and bass clef). The key signature is D major (two sharps) and the time signature is 4/4. The piano part includes dynamic markings of *mf* and *f*.

від * до Φ та перейти на Coda

CODA

від * до Φ та перейти на Coda

Анданте

Помірно

Е. Елгар

First system of musical notation. The vocal line (top) features a melodic line with a slur over the first four notes, marked with a '4' above it. The piano accompaniment (bottom) consists of chords and moving lines in both hands. Dynamics include *f* (forte) and *dim.* (diminuendo). Fingerings are indicated with numbers 0, (b), 0, and 4(0).

Second system of musical notation. The vocal line starts with a *mf* (mezzo-forte) dynamic and ends with a *p* (piano) dynamic. The piano accompaniment features a *p* dynamic and a *dim.* section. The music includes various chordal textures and melodic fragments.

Third system of musical notation. The vocal line begins with a *mf* dynamic and concludes with a *p* dynamic and a *rit.* (ritardando) marking. The piano accompaniment starts with a *cresc.* (crescendo) and includes *mf*, *p*, *dim.*, and *rit.* markings. The system ends with a double bar line.

Арієта

Наспівно

Ж. Люллі

Fourth system of musical notation, likely the beginning of the 'Arietta'. It is in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The vocal line starts with a *mf* dynamic. The piano accompaniment begins with a *p* dynamic and features a rhythmic accompaniment with eighth and sixteenth notes.

Посланецъ

Урочисто

Р. Шуман

Musical score for the first system of "Kullskova" by Schubert. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line begins with a *rall.* marking, followed by a *p* dynamic. It then returns to *a tempo* and concludes with a *rall.4* marking and a *pp* dynamic. The piano accompaniment starts with a *rall.* marking and a *pp* dynamic, then returns to *a tempo* and ends with a *rall.* marking and a *ppp* dynamic. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and dynamic hairpins.

Коліскова

Musical score for the second system of "Kullskova" by Schubert. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The tempo is marked *Спокійно* (Ad libitum). The vocal line begins with a *p* dynamic and includes a *4* fingering. The piano accompaniment starts with a *pp* dynamic. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and dynamic hairpins.

Ф. Шуберт

Musical score for the third system of "Kullskova" by Schubert. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line begins with a *mf* dynamic and includes a *V* marking. The piano accompaniment starts with a *mf* dynamic. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and dynamic hairpins.

4

p

pp

pp

mf

p

pp

Колись давно

Швидко та весело

Англійська народна пісня
обробка Г. Краснощок

f

mf

p

РІЧКОЮ ВНИЗ

Весело

Американська народна пісня
обробка Г. Краснощок

First system of musical notation. The treble clef staff contains a melodic line with fingerings 4, 3, 2, 4, 3, 0, 2, 3. The bass clef staff contains a bass line with a *p* dynamic marking. A piano dynamic marking *p* is also present in the grand staff.

Second system of musical notation. The treble clef staff contains a melodic line with fingerings 4, 4, 3, 3, 1, 4, 3, 2, and a *f* dynamic marking. The bass clef staff contains a bass line with a *f* dynamic marking.

Third system of musical notation. The treble clef staff contains a melodic line with fingerings 1, 1, 2, 3, 4, 3, 2, 3, 1. The bass clef staff contains a bass line with a *f* dynamic marking and a *mf* dynamic marking.

Fourth system of musical notation. The treble clef staff contains a melodic line with fingerings 4, 3, 1, 2, 3, 4, and a *f* dynamic marking. The bass clef staff contains a bass line with a *f* dynamic marking. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

Менуэт

Помірно

Ж. Люлі

The musical score for 'Menuet' is written in 3/4 time with a key signature of three sharps (F#, C#, G#). It consists of three systems of staves. The first system includes a treble clef staff with a melody starting on a whole note G4, followed by quarter notes, and a grand staff (treble and bass clefs) with a piano accompaniment of chords. Dynamics include *f(p)* and *mf*. The second system features a treble clef staff with a melody including a trill and a repeat sign, and a grand staff with a piano accompaniment. Dynamics include *mf*. The third system features a treble clef staff with a melody including a trill and a repeat sign, and a grand staff with a piano accompaniment. Dynamics include *p*.

Сонечко

Помірно

А. Жульєв

The musical score for 'Сонечко' is written in common time (C) with a key signature of one flat (Bb). It consists of two systems of staves. The first system includes a treble clef staff with a melody starting on a whole note Bb3, followed by quarter notes, and a grand staff (treble and bass clefs) with a piano accompaniment of chords. Dynamics include *mf* and *mp*. The second system features a treble clef staff with a melody including a trill and a repeat sign, and a grand staff with a piano accompaniment. Dynamics include *mp*.

Сувенір

Граційно

Ф. Шопен

f *rall.* *a tempo*
mf *rall.* *p a tempo*

rall.
rall.

Вальс

Ф. Лехар

1. mp 2. pp *V*
mf *p*
8vb

First system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#), 4/4 time. The melody features a sequence of notes with fingerings 4, V, and 0. The piano accompaniment consists of chords in the left hand and a rhythmic pattern in the right hand. A dynamic marking of *pp* is present.

Second system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#), 4/4 time. The melody continues with fingerings 4 and 4. The piano accompaniment features a consistent rhythmic pattern. A dynamic marking of *pp* is present.

Third system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#), 4/4 time. The melody includes first and second endings, marked with '1.' and '2.'. Fingerings 0, 0, and V are indicated. A dynamic marking of *pp* is present.

Мама

З ніжністю

T. Массон

Fourth system of musical notation. Treble clef, key signature of two flats (Bb, Eb), 4/4 time. The melody starts with a dynamic marking of *p*. The piano accompaniment includes a dynamic marking of *p* and the instruction *con Ped.* (with pedal).

First system of musical notation. The top staff is a single melodic line with a 4-measure rest at the beginning, followed by a melodic phrase. The bottom staff is a piano accompaniment with a continuous eighth-note pattern. Dynamics include *mf* in both staves.

Second system of musical notation. The top staff features a 4-measure rest, a *p* dynamic marking, and a *mf* dynamic marking. The bottom staff continues the piano accompaniment with a *p* dynamic marking and a *mf* dynamic marking.

Third system of musical notation. The top staff begins with a *f* dynamic marking. The bottom staff continues the piano accompaniment with a *f* dynamic marking.

Fourth system of musical notation. The top staff includes a *p* dynamic marking and a *rit.* (ritardando) marking. The bottom staff includes a *p rit.* dynamic marking. The system concludes with a double bar line.

Методичні рекомендації до творів

Е. Джонс

Іспанський корабель

У п'єсі потрібно використовувати всю довжину смичка. З'єднання двох суміжних струн передбачає проведення смичка по одній струні з поступовим наближенням до іншої за допомогою правого ліктя. Не слід дозволяти зайвих розмашистих рухів кисті та пальців, адже це заважає плавному з'єднанню струн.

Кейріс Р. А.

Е. Джонс

Чечітка

При вивченні цієї п'єси зверніть увагу, щоб рухи смичка і пальців лівої руки співпадали. Знятий зі струни палець потрібно тримати точно над тим же місцем струни, де був взятий звук.

Звуковий ефект (удар) у тактах 10, 12, 14, 22 виконується легким ударом гвинтика смичка (смичок тримати вертикально) по твердій поверхні (пульт, стіл або легенько по верхній деці скрипки).

Кейріс Р. А.

Е. Джонс

Хвилі. Мурашки по шкірі

У цих п'єсах учень повинен навчитися передчувати звук і добре відчувати те місце на грифі, яке відповідає цьому звукові.

Слід домогтися безпомилкового зв'язку між слуховим уявленням та відчуттям пальця на струні. Пальці потрібно ставити заокруглено, середньою подушечкою. Не знімайте пальці зі струни, виконуючи звукоряд вгору.

Кейріс Р. А.

Е. Джонс

Японський гонг

Мета цієї п'єси — ознайомлення з відстанню між звуками в звукоряді — тон або півтону. Штрих *detache* (деташе — виконання звуків окремими рухами смичка) виконується як усім смичком, так і окремими його частинами. Цілі та половинні ноти — усім смичком, але з різною швидкістю руху смичка, а четвертні — половиною смичка. Слідкуйте за тим, щоб смичок рухався плавно, без поштовхів і не зупинявся під час зміни струни. Перехід із однієї струни на іншу виконується плавним опусканням та підніманням всієї руки, не зупиняючи рух смичка.

Кейріс Р. А.

Е. Джонс

Танго черепахи

Штрих *legato* (легато — зв'язне виконання звуків на один смичок) вимагає звернути увагу на точний розподіл смичка між звуками, його плавне ведення. Рухи пальців лівої руки не повинні порушувати плавного ведення смичка. Дограйте та дослухайте останній звук перед зміною смичка.

Кейріс Р. А.

Е. Джонс

Динозавр

Під час гри на струні Соль положення правого ліктя є найвищим. За умов правильної постановки пальців на струні Соль лікоть лівої руки буде знаходитись у крайньому правому положенні. Не допускайте, щоб лікоть впирався в тулуб.

Кейріс Р. А.

Е. Джонс

Пригода в курнику

У цій п'єсі потрібно звернути увагу на розподіл смичка між нотами різної довжини. За допомогою чистої квінти «Ля-Мі» композитор імітує квохання курок. Для того, щоб передати занепокоєння стривожених птахів, виконавцеві потрібно виконувати восьмі ноти зв'язано, без зупинок смичка й направляти їх до четвертної ноти.

Кейріс Р. А.

Е. Джонс

Східний марш

Правильне положення лівої руки визначається заокругленим станом четвертого пальця. Положення великого пальця при цьому має бути найприроднішим. Ненапружений стан великого пальця, який лише торкається шийки скрипки сприяє вільності всіх ігрових рухів пальців лівої руки. Окрему увагу зверніть на розподіл смичка між нотами різної довжини. У тактах 9—10, 15—16, 21—24 зустрічається піцicato (*pizzicato*) — щипок пальцем лівої руки. Для його виконання відтягніть руку вліво, в положення, протилежне звичайному.

Кейріс Р. А.

Е. Джонс

Острів в океані

Ця п'єса допомагає засвоїти тридольний (вальсовий) ритм. Вивчення такого ритму слід розпочинати з роботи над чітким метричним акцентуванням (обов'язково уникайте акцентів на слабких долях). При вивченні цього твору рівно-

мірно розподіляйте смичок на нотах в легато, ведіть його плавно, не штовхайте, спирайтеся на першу долю такту й уникайте акцентів на третій долі.

Кейріс Р. А.

Е. Джонс

Бугі. Трійко коней

Ці п'єси допоможуть засвоїти виконання півтонів між першим та другим пальцями на струнах Ре та Ля. Смичок слід розподіляти таким чином: половинні ноти грати усім смичком, а четвертні — половиною смичка. Штрих — м'яке акцентоване *detache* (деташе).

Кейріс Р. А.

Е. Джонс

Жайворонок

Під час гри на струні Мі лікоть правої руки займає найнижче положення. Розташування лівої руки при цьому має бути таким, щоб пальці при надінні на струну були заокругленими в суглобах, а кисть не наближалась до шийки скрипки.

Кейріс Р. А.

Н. Паганіні

Арія

У цьому творі намагайтеся досягнути найбільшої співучості звучання й виразності виконання. У 2 та 14 тактах (нота Ля) рекомендуємо залишати третій палець під час зміни на четвертий палець (нота Мі). Четвертий палець потрібно ставити на струну одночасно з переходом смичка. Затакт до такту 5 виконуйте тихіше за наступний звук сильної долі такту.

Кейріс Р. А.

Е. Джонс

Сурмач грає джаз

При виконанні цієї п'єси необхідно готувати вільні від гри пальці заздалегідь, а також залишати їх на місці після того, як смичок вже перейшов на іншу струну. Зверніть увагу на затримання пальців на струні та їх підготовку у виконанні терцій та арпеджіо.

Кейріс Р. А.

Е. Джонс

Волинка і барабан

Pizzicato (піцкато) в акордах виконується розмашистим, активним рухом вказівного пальця по струнах в діагональному напрямку від нижньої струни Соль до верхньої.

Основні технічні завдання цієї п'єси — досягти чистої інтонації ноти Мі (четвертий палець на струні Ля — перевірити зі звучанням від-

критої струни) та не виставляти на струну всі інші пальці.

Кейріс Р. А.

Е. Елгар

Анданте

П'єса познайомить учня з принципами виконання динамічних нюансів (*piano, mezzo forte, forte*) — силою натиску на струну, на трость та на волос смичка. Також корисним буде засвоєння ритмічних засад виконання *ritenuto* (рітенуто) та фермати у кінці твору.

Слідкуйте за чистотою інтонації, особливо за інтонуванням першого пальця на Мі-струні біля порожку та виконання півтонів між 1 та 2 пальцями на струнах Ля та Ре.

Горбань С. О.

Ж. Люллі

Арієта

Вивчаючи п'єсу французького композитора Жана Батиста Люллі (1633—1687), зверніть увагу на деяку технічну складність — першу ноту в такті 3 (соль) потрібно підготувати. Для цього в кінці такту 2 поставте третій палець одразу на дві струни (на ноті ре).

Характер всієї п'єси — спокійний і наспівний. Точно виконуйте динамічні вказівки.

Гакман М. М.

Р. Шуман

Посланець

При виконанні штриха *portamento* (портаменте) послабити натискання смичка на струну, не зупиняючи руху руки.

Прима О. Л.

Ф. Шуберт

Колискова

Спокійний і наспівний характер звучання цієї п'єси зумовлений її назвою — «Колискова». Зверніть увагу на плавну зміну смичка без поштовків. Філіруйте кожну фразу.

Прима О. Л.

Англійська народна пісня

Колись давно

Перед початком роботи над цією п'єсою необхідно засвоїти тональність Соль мажор в одну октаву (півтон між 1 та 2 пальцями на струні Ля).

Твір буде дуже корисним для вивчення правильного розподілу смичка: 1) гри на весь (цілий) смичок; 2) гри у нижній та у верхній частинах смичка; 3) поєднання пунктів 1 і 2; 4) швидко-

сті руху смичка на різних довжинах нот; 5) зміни смичка у колодочки та у верхній частині.

Горбань С. О.

Американська народна пісня

Річкою вниз

У п'єсі використані різні штрихи — чверть із крапкою та м'якою зупинкою, *legato* (легато) та *detache* (деташе). Слідкуйте за їхнім правильним виконанням. Досить складним буде освоєння для маленького учня ритмічної синкопи у тактах 1, 9, 13, 21.

Горбань С. О.

Ж. Люллі

Менует

Як відомо, менует — це старовинний придворний французький танець XVI ст. Тому при вивченні цієї п'єси дуже важливим є усвідомлення її танцювальності та поважного характеру.

Задля правильного інтонування рекомендується попереднє освоєння гама Ля мажор (в одну октаву на струнах Ля — Мі, слідкуючи за півтонами між 2 та 3 пальцями). Також важливим є освоєння прийомів для натиску смичка для різних динамічних нюансів.

Горбань С. О.

А. Жульєв

Сонечко

При вивченні цієї п'єси слід пам'ятати, що перенесення пальців з однієї струни на іншу здійснюється завдяки рульовому рухові ліктя, при цьому пальці не повинні розгинатися в суглобах. У тактах 5 та 6 утримуйте третій (нота Соль) та перший (нота Сі-бекар) пальці на струнах, як при виконанні подвійних нот.

Кейріс Р. А.

Ф. Шопен

Сувенір

П'єска відомого польського композитора Федеріка Шопена (1809—1849) написана в характерній для нього граційно-танцювальній манері.

Адже відомо, що Шопен є автором багатьох танцювальних мініатюр — вальсів, мазурок та ін.

При вивченні п'єси, особливу увагу зверніть на чистоту інтонації в тактах 3 та 15 (Соль-діез), у такті 7 (Соль-бекар), у такті 17 (Сі-бекар) та у такті 19 (Сі-бемоль).

Гакман М. М.

Ф. Лехар

Вальс (ансамбль)

Засвоєння дітьми навіть на першому етапі навчання такої дисципліни, як ансамбль скрипалів, є необхідним для їхнього всебічного розвитку. Запропонований Вашій увазі "Вальс" французького композитора Франца Лехара (1870—1948) може стати чи не найпершою п'єсою, яку діти виконають разом. Під час вивчення зверніть увагу на правильне розташування пальців у тональності Соль-мажор (задля вдалого інтонування) та на точність штрихів (адже в ансамблі є дуже важливим їх однакове виконання). Особливу увагу слід звернути на розподілення смичка (на довгих залігованих нотах), знання інтервалів і вміння їх інтонувати (складним є перехід на октаву у 29—30 тактах першої партії) та на «вальсовий ритм» з опорою на першу долю (особливо у другій партії — зберігати внутрішній пульс).

Горбань С. О.

Т. Массон

Мама

Характер ліричної мініатюри французького композитора Террі Массона зумовлений перш за все авторською ремаркою «з ніжністю» та фактурою акомпанементу фортепіано (однорідні заколисуючі фігурації з вісімок). Тому виконуйте п'єску в спокійному темпі з почуттям ніжності, теплоти й любові.

Із технічних складнощів — зверніть увагу на чистоту інтонації четвертого пальця у нисхідному русі (т. 3, 15 та ін.). Ноту Сі-бемоль ставте біля поріжка.

Гакман М. М.

Рекомендована література

1. Armand Parent. *Le petit violoniste. — Volume 1a. — Paris, 1989.*
2. Edward Huxes Jones. *The really easy violin book. Very first solos violin with piano accompaniment. — England: "Faber Music", 1989.*
3. *Le violon dans l'ame. — Volume 1. — Paris: Editions Henry Lemoine, 1988.*
4. *Le violon debutant. 1er livre. 19 ceuvres de variete connue. "Virtuose" l'espace musical. — France, 1997.*
5. Thierry Masson. *Mes premiers pas. Pour violon et piano. — Vol.3. — Editions Henry Lemoine, 1999.*

Музыка

Музыка

Выпуск № 10
СКРИПКА
для начинающих

для початківців

Зміст

ПП «Компанія «Менеджмент-XXI»

«Музична школа»

Навчально-методичне видання

Виходить шість разів на рік

Засновник Бартко О. А.

Видавець

Компанія «МЕНЕДЖМЕНТ-XXI»

№2/2009 (випуск 10)

Головний редактор

Олександра Бартко

Відповідальний музичний

редактор, упорядник

Ганна Краснощок

Музичний редактор випусків для

скрипки Регіна Кейріс

Директор Володимир Гориславець

8(039) 493-02-17

Художник Наталія Заблоцька

Дополіграфічна підготовка

Олександр Говдя

Виконання музичних творів

Ганна Краснощок,

Ольга Дехтярук,

Ганна Фанок

Звукорежисери

Костянтин Костенко,

Руслан Колесников,

студія звукозапису «Комора»

Свідоцтво про реєстрацію

КВ №12286-117 ОР від 12.02.2007

Адреса видавця, редакції:

м. Київ, вул. Брюллова, 7, оф. 25

E-mail: musics@ukr.net

Тел.: (044) 360-28-19,

Тел./факс: (044) 286-36-03,

244-05-90

© Компанія «МЕНЕДЖМЕНТ-XXI»,

Бартко О. А., 2009

Вміщені в журналі твори виконано

на роялі STEINWAY & SONS,

моделі А-88, наданому салоном

музичних інструментів «Комора»

Передплатний індекс

у каталозі Укрпошти «Газети,

журнали України» — 98561

Треки	Автор	Назва	Стор.
1. (28)	Е. Джонс	Іспанський корабель	2
2. (29)	Е. Джонс	Чечітка	2
3. (30)	Е. Джонс	Хвилі	3
4. (31)	Е. Джонс	Мурашки по шкірі	3
5. (32)	Е. Джонс	Японський гонг	3
6. (33)	Е. Джонс	Танго черепахи	4
7. (34)	Е. Джонс	Динозавр	4
8. (35)	Е. Джонс	Пригода в курнику	5
9. (36)	Е. Джонс	Східний марш	6
10. (37)	Е. Джонс	Острів в океані	7
11. (38)	Е. Джонс	Бугі	7
12. (39)	Е. Джонс	Жайворонок	8
13. (40)	Е. Джонс	Трійко коней	9
14. (41)	Н. Паганіні	Арія	9
15. (42)	Е. Джонс	Сурмач грає джаз	10
16. (43)	Е. Джонс	Волинка і барабан	11
17. (44)	Е. Елгар	Анданте	11
18. (45)	Ж. Люллі	Арієта	12
19. (46)	Р. Шуман	Посланець	12
20. (47)	Ф. Шуберт	Колискова	12
21. (48)	Англ. нар. пісня	Колись давно	13
22. (49)	Амер. нар. пісня	Річкою вниз	14
23. (50)	Ж. Люллі	Менует	14
24. (51)	А. Жульєв	Сонечко	15
25. (52)	Ф. Шопен	Сувенір	15
26. (53)	Ф. Лехар	Вальс	16
27. (54)	Т. Массон	Мама	17

треки з 28 до 54 (в дужках) — окрема партія акомпанементу для самостійної роботи

Журнал можна передплатити заздалегідь, а випуски, які вже вийшли, придбати через редакцію (044) 360-28-19, 286-36-03, або в таких крамницях:

«Будинок музики»

(м. Київ, вул. В. Васильківська, 145/1, метро «Либідська»)

«Знання»

(м. Київ, вул. Хрещатик, 44, метро «Хрещатик»)

«Сяйво»

(м. Київ, вул. В. Васильківська, 6, метро «Площа Л. Толстого»)

Книжковий базар «Петрівка»

(м. Київ, «Ноти», метро «Петрівка»)

«МУЗШОП»

(м. Івано-Франківськ, вул. Коновальця, 34)

Назва, логотип, концепція та дизайн журналу «Музична школа» є інтелектуальною власністю засновника та видавця й охороняються Законом. Засновник і видавець не відповідають за достовірність реклами. Редакція може не поділяти точку зору авторів. Редакція залишає за собою право скорочувати, редагувати та ілюструвати матеріали. Рукописи не рецензуються й не повертаються авторам. Передрук матеріалів можливий лише за письмової згоди редакції.

Навчально-методичне видання «Музична школа», №2/2009 (випуск 10), підписано до друку 28.04.2009. Надруковано ПП «Дев'ять балів», м. Київ, вул. Пшенична, 2, формат 64x90/7, папір крейдований, друк офсетний, ум.-друк. аркушів 7, наклад 2000 прим.

Іспанський корабель

Велично

Е. Джонс

Musical score for 'Іспанський корабель' in 4/4 time. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a dynamic marking of *mf*. It includes fingering numbers (0, 1) and a *V* (breath mark) above the first two notes. The second staff starts with a *pizz.* (pizzicato) marking and a dynamic of *p*. The third staff concludes with an *arco* marking.

Чечітка

Весело

Е. Джонс

Musical score for 'Чечітка' in 4/4 time. The first staff features a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a dynamic of *mf*. It includes a sequence of fingering numbers: 0, 1, 0, 1, 0, 0, 1, 1, 0. The second staff contains rhythmic patterns with accents (>) and dynamic markings of *f*. The third staff begins with a dynamic of *mf* and includes a '2' above the first note, followed by rhythmic patterns with accents and a final *f* dynamic.

Хвилі

Спокійно

Е. Джонс

Musical score for 'Хвилі' (Waves) in 3/4 time, key of D major. The score consists of three staves. The first staff has a treble clef, a key signature of two sharps (D major), and a 3/4 time signature. It begins with a piano (*p*) dynamic and includes fingerings: 0, 1, 2, 1, 0, 1, 2. The second staff continues the melody with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The third staff concludes the piece with a piano (*p*) dynamic and a fermata over the final note.

Мурашки по шкірі

Енергійно

Е. Джонс

Musical score for 'Мурашки по шкірі' (Goosebumps) in 4/4 time, key of D major. The score consists of three staves. The first staff has a treble clef, a key signature of two sharps (D major), and a 4/4 time signature. It begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and includes fingerings: 2, 1, 1, 2, 2, 3, 3, 2, 2. The second staff continues the melody with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and includes a pizzicato (*pizz.*) instruction. The third staff concludes the piece with a forte (*f*) dynamic and an *arco* instruction.

Японський гонг

Рухливо

Е. Джонс

Musical score for 'Японський гонг' (Japanese Gong) in 4/4 time, key of D major. The score consists of three staves. The first staff has a treble clef, a key signature of two sharps (D major), and a 4/4 time signature. It begins with a piano (*p*) dynamic and includes fingerings: 0, 1, 0, 1, 0, 0, 0, 2, 3, 2. The second staff continues the melody with a forte (*f*) dynamic. The third staff concludes the piece with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and a piano (*p*) dynamic.

Танго черепахи

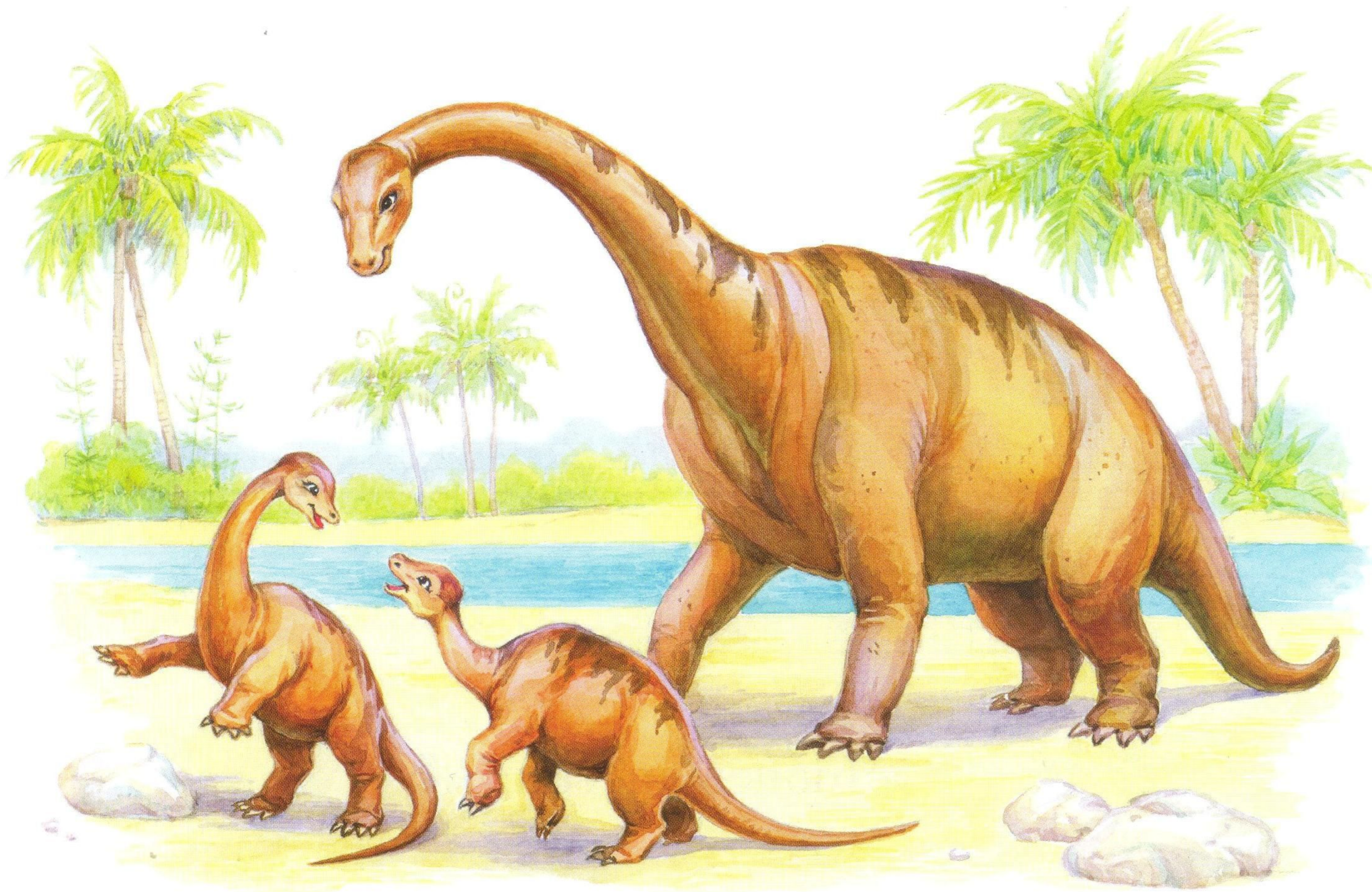
Е. Джонс

Не кваплячись

mf f

p mp

The musical score for 'Танго черепахи' is written in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 4/4 time signature. The first line contains two measures: the first measure starts with a piano dynamic marking 'mf' and a fermata over the first note; the second measure starts with a forte dynamic marking 'f' and a fermata over the first note. The second line contains a continuous melodic line with dynamics 'p' and 'mp' indicated at the beginning and middle respectively. There are slurs under the final two measures of the second line.

Динозавр

Е. Джонс

Важким кроком

mf f

The musical score for 'Динозавр' is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The first line contains five measures, each with a fermata over the first note. Above the notes are numbers 0, 1, 2, 3, 0, 0. The first measure has a mezzo-forte dynamic marking 'mf', and the fifth measure has a forte dynamic marking 'f'. The second line contains a continuous melodic line with a slur under the final two measures.

4 *mf* 4

f *pizz.* *p*

arco *f*

mf

f *dim.* *p* *V*

Пригода в курнику

Занепокоєно

Е. Джонс

mf *p*

mf

f *mf*

p *ff*

Східний марш

Е. Джонс

В темпі маршу

The musical score consists of five staves of music in 4/4 time. The first staff begins with a dynamic of *mf* and includes a *V* (trill) mark above a note. The second and third staves feature crescendos from *mf* to *f*. The fourth staff starts with *mf* and ends with a decrescendo to *p*. The fifth staff begins with *f* and concludes with a decrescendo to *pp*. The score includes various articulation marks such as accents, slurs, and fermatas, along with dynamic markings like *mf*, *f*, *p*, and *pp*.

Острів в океані

Спокійно

Е. Джонс

Musical score for 'Острів в океані' in 3/4 time, key of A major. The score consists of four staves. The first staff begins with a piano (*p*) dynamic and a fermata over the first note. The second staff ends with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The third staff includes a 'poco rit.' (poco ritardando) instruction and ends with a piano (*p*) dynamic. The fourth staff includes a 'rit.' (ritardando) instruction and ends with a pianissimo (*pp*) dynamic. The score features various musical notations including slurs, ties, and fermatas.

Бугі

Енергійно

Е. Джонс

Musical score for 'Бугі' in 4/4 time, key of A major. The score consists of five staves. The first staff begins with a forte (*f*) dynamic and a fermata over the first two notes. The second staff includes a piano (*p*) dynamic. The third staff includes mezzo-forte (*mf*) and forte (*f*) dynamics. The fourth and fifth staves continue the melodic and harmonic development. The score features various musical notations including slurs, ties, and fermatas.

Жайворонок

Наспівно

Е. Джонс

The musical score consists of five staves of music in G major (one sharp) and 3/4 time. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. It starts with a piano (*mp*) dynamic and includes a fermata over the first measure. The second staff features a mezzo-forte (*mf*) dynamic, followed by a *poco rit.* section and then *a tempo*. The third staff continues with a piano (*pp*) dynamic. The fourth staff is a single line of music. The fifth staff returns to a mezzo-forte (*mf*) dynamic, includes another *poco rit.* section, and ends with a piano (*pp*) dynamic and a fermata.

Трійко коней

Рухливо

Е. Джонс

mf

p

mf

f

f

mf

p

ff

Арія

Урочисто

Н. Паганіні

f

mf

f

rit.

a tempo

Сурмач грає джаз

Яскраво

Е. Джонс

The musical score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. It consists of five staves of music. The first staff begins with a dynamic marking of *f* and ends with *mf*. The second staff continues the melody. The third staff features a dynamic marking of *f*, followed by *mf*, and then a fortissimo *ff* section with accents. The fourth staff starts with a dynamic marking of *mf* and includes a fingering instruction '4(0)'. The fifth staff concludes with a dynamic marking of *f*. The music is characterized by eighth and sixteenth notes, with various rests and articulation marks.

Волинка і барабан

Сміливо

Е. Джонс

mf

pizz.

arco

f

CODA

ff

від § до φ та перейти на Coda

Анданте

Помірно

Е. Елгар

p

f

mf

p

rit.

p

Арієта

Ж. Люлі

Наспівно

mf

f

pp

Посланець

Р. Шуман

Урочисто

p

mf

rall.

a tempo

p

dim.

pp

rall.

Колискова

Ф. Шуберт

Спокійно

p

mf

p

pp

mf

Колись давно

Англійська народна пісня
обробка Г. Краснощок

Швидко та весело

The musical score is written for guitar in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of four staves of music. The first staff begins with a forte (*f*) dynamic and includes fingering instructions such as *V*, *3*, *0*, *1*, *3*, *4*, *3*, *1*, *0*, *3*, and *0*. The second staff features a piano (*p*) dynamic and includes *f* and *mp* markings. The third staff starts with a forte (*f*) dynamic. The fourth staff concludes the piece with a final cadence. The score includes various fingering techniques like triplets and slurs.

Річкою вниз

Американська народна пісня
обробка Г. Краснощок

Весело

Musical score for 'Річкою вниз' in G major, 2/4 time. The score consists of five staves. The first staff begins with a forte (*f*) dynamic and includes fingering numbers 3, 4, 3, 0, 2, 3, 4, 3, 2, 3, 4, 3, 2. The second staff is marked piano (*p*) and includes fingering numbers 4, 3, 2, 4, 3, 0, 2, 3, 4, 3. The third staff is marked forte (*f*) and includes fingering numbers 3, 1, 4, 3, 2, 2, 3, 4, 1, 1, 2, 3. The fourth and fifth staves continue the melody with various fingering numbers and dynamic markings.

Менуєт

Рухливо

Ж. Люллі

Musical score for 'Менуєт' in A major, 3/4 time. The score consists of three staves. The first staff is marked *f*(*p*) and includes fingering numbers 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0. The second staff is marked mezzo-forte (*mf*) and includes fingering numbers 4, 0, 4, 0. The third staff is marked piano (*p*) and includes fingering numbers 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0.

Сонечко

Помірно

А. Жульєв

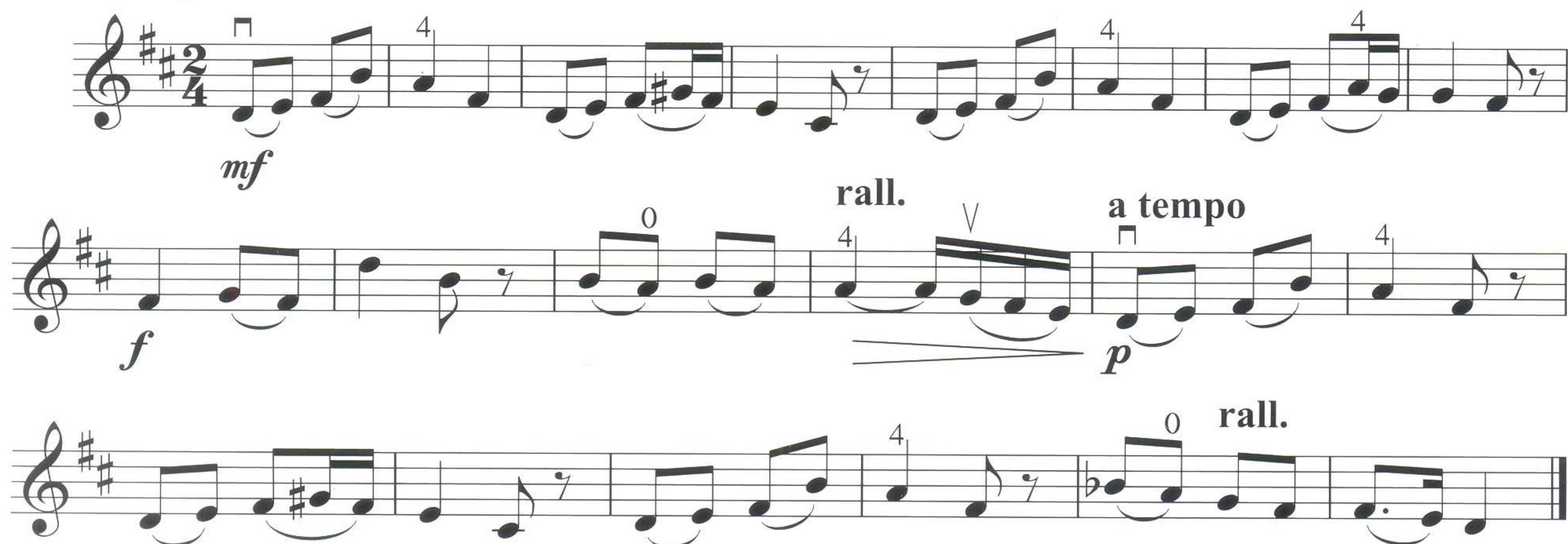
Musical score for 'Сонечко' in G major, 2/4 time. The score consists of one staff marked mezzo-forte (*mf*) and includes fingering numbers 2, 4.

Сувенір

Граційно

Ф. Шопен

Вальс

Ф. Лехар

Рухливо

I

1. *tr* 2. *pp*

Вальс

Ф. Лехар

Рухливо

II

1. *tr* 2. *pp*

Мама

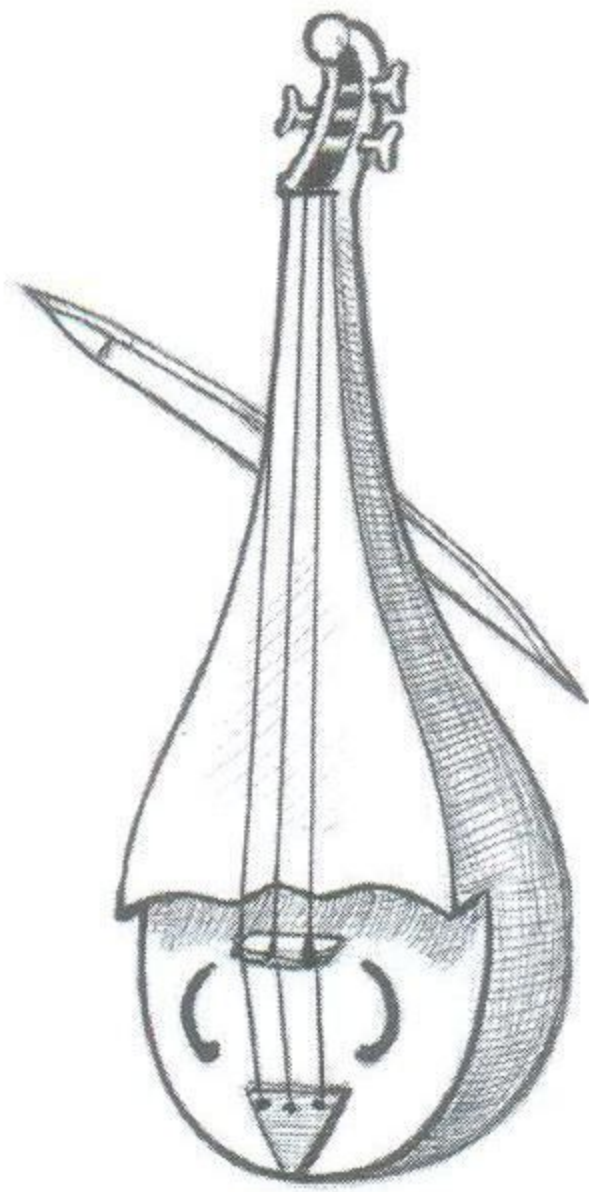
З ніжністю

Т. Массон

The musical score is written on three staves in a 4/4 time signature with a key signature of one flat (B-flat). The first staff begins with a dynamic marking of *mf* and includes fingerings such as 2, 4, 0, 0, 4, 4, and 4. The second staff features a *p* dynamic marking followed by a *mf* marking, with fingerings 4 and 0. The third staff starts with a *f* dynamic marking, includes a *rit.* (ritardando) marking, and ends with a *p* dynamic marking. The score concludes with a double bar line.

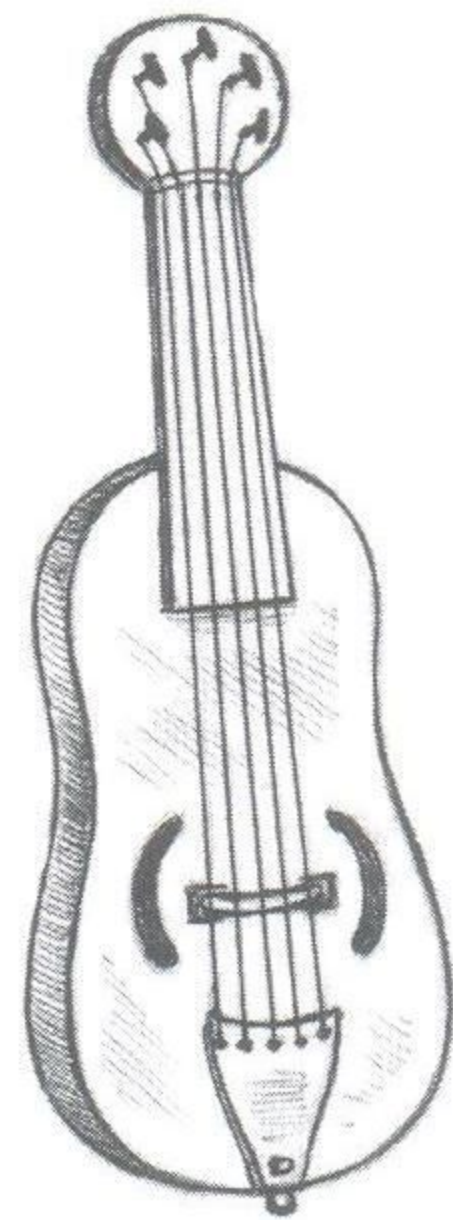

Попередники сучасної скрипки

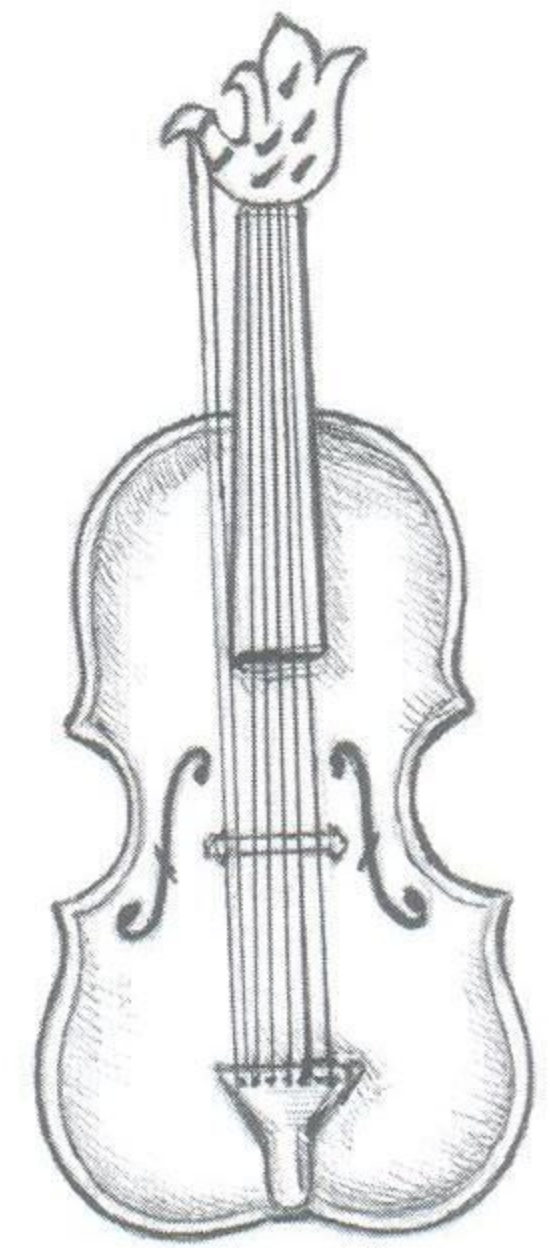
Ребек

У музичній практиці європейських країн ребек з'явився приблизно у XII—XIII ст. Від нього скрипка взяла стрій та манеру тримання інструменту на плечі.

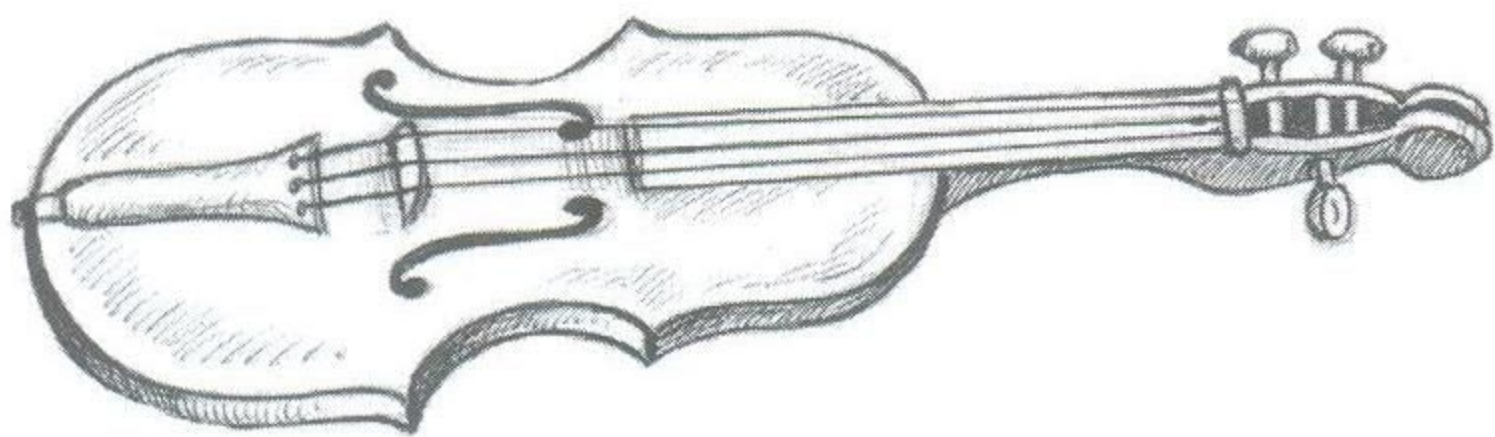
Фідель

Фідель з'явився в Європі приблизно в XIII ст. На відміну від ребека він мав «талію», тобто поєднував у одному інструменті два резонатори.

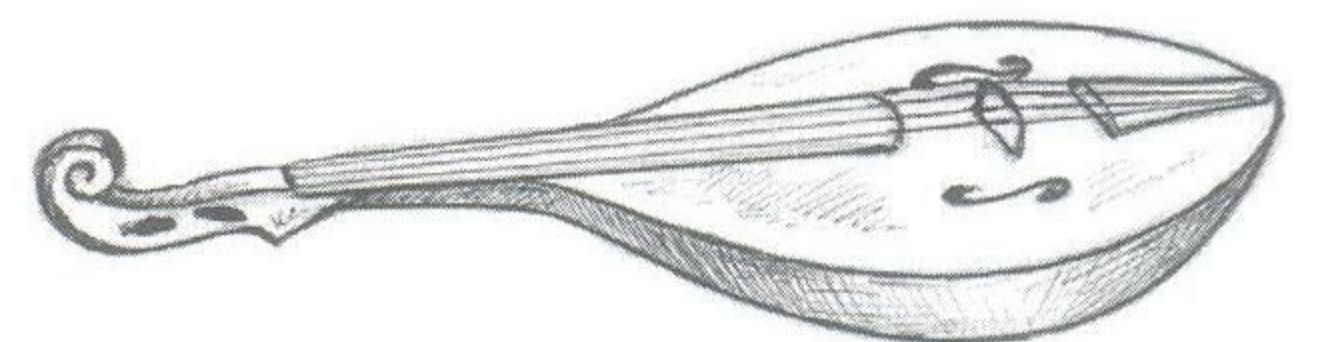
Смичкова ліра

Смичкова ліра (*lira da braccio*) дуже наблизилася до скрипки за формою. Вона з'явилася в Італії у XIV—XV ст. Найголовніше, що відрізняло її від скрипки, — це її багатострунність.

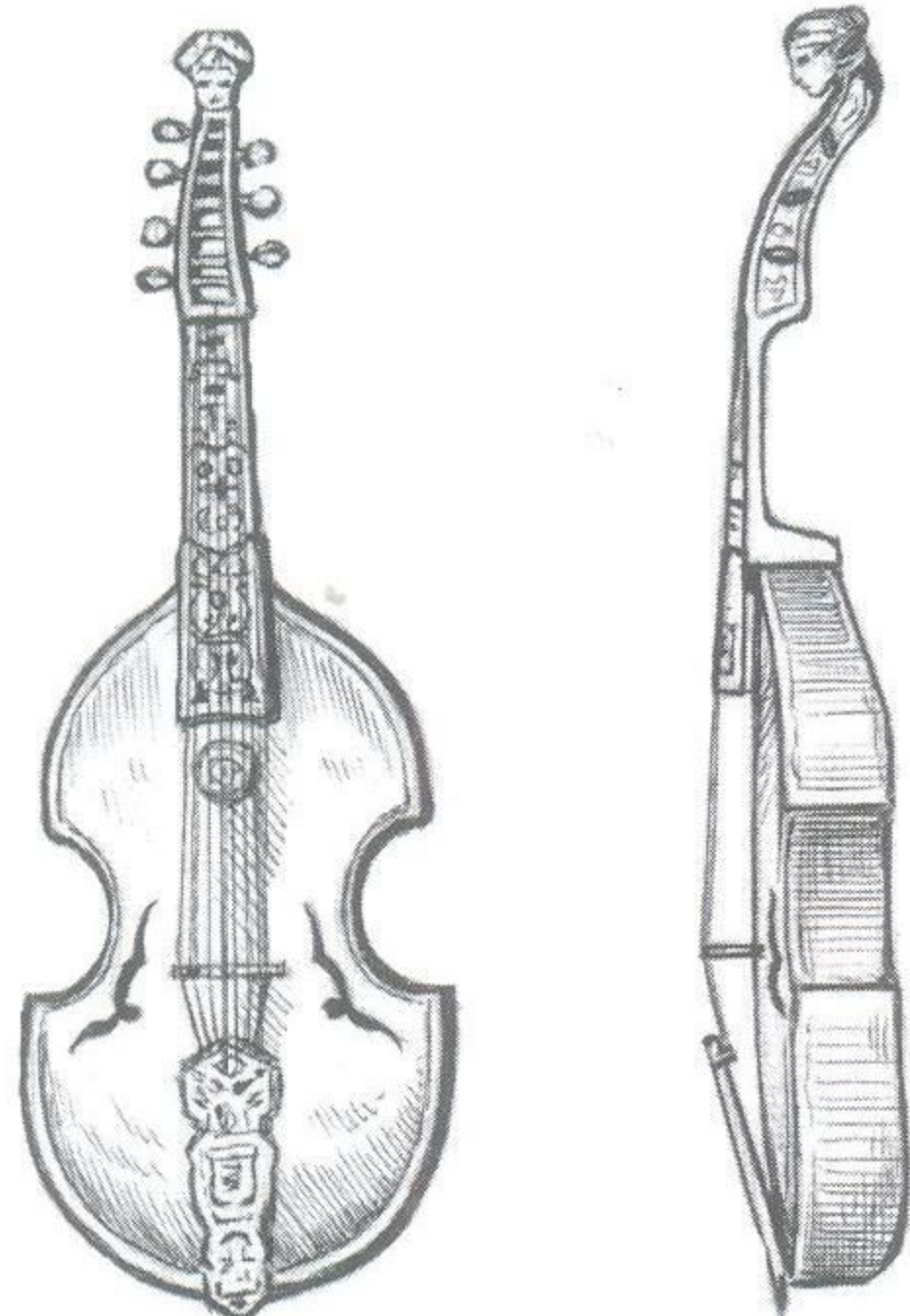

Мазанка

Попередники скрипки були й серед слов'янських народів. У XIV—XVI ст. в Україні та Польщі були поширені народні інструменти мазанка та злбцокі. Вони мали грифи без ладів, 3—4 струни та квінтовий стрій.

Злбцокі

Віола

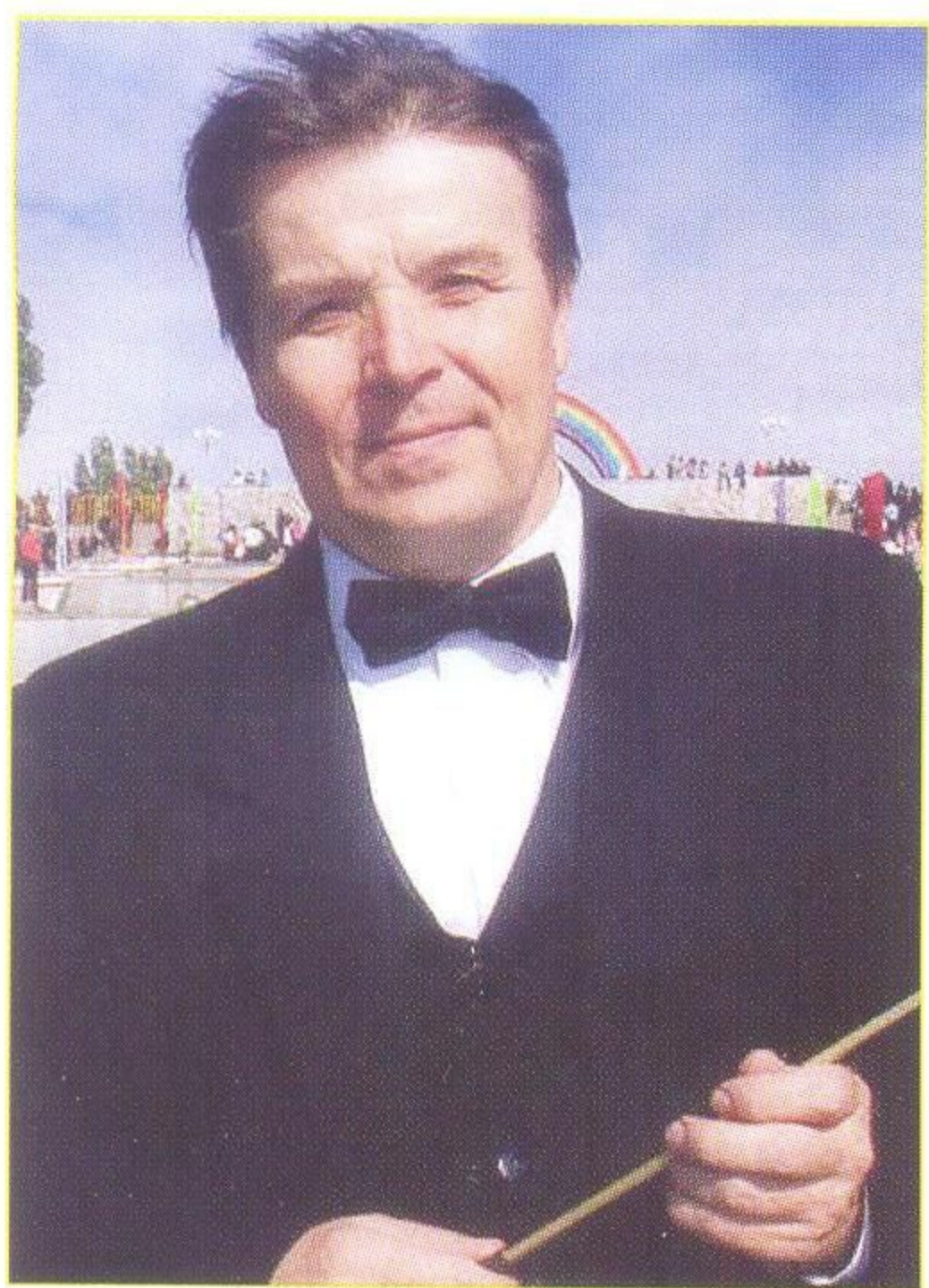
Віола була поширена у Західній Європі у XV—XVI ст. «Віоли да браччо» (італ. *da braccio* — ручні) тримали горизонтально, як скрипку, а «віоли да гамба» (*da gamba* — ножні) тримали вертикально, як віолончель. Віоли мали по 6—7 струн. «Віола да гамба» мала лади на грифі, струни, настроювані за терціями та квартами, а «віола да браччо», навпаки, мала квінтову настройку струн (тому вона є для скрипки ближчою родичкою). Віола звучала м'яко та приглушено, дуже приємно в домашньому побуті, але для великих концертних залів її звук був недостатнім, що й стало однією з причин витіснення віоли скрипкою.

Скрипка

Сучасна скрипка має в своєму розпорядженні чотири струни, настроєні по квінтах.

Знайомство з композитором

Жульєв Анатолій Петрович

Народився 9 вересня 1946 року у м. Антрациті Луганської області. Анатолій Петрович — особистість багатогранна, тромбоніст, диригент, викладач, композитор, аранжувальник. У 1969 р. закінчив Одеське музичне училище. Двічі закінчив Одеську консерваторію: у 1973 р. — як тромбоніст, у 1979 р. — як диригент (клас доцента В. П. Базилевич). В Одесі служив військовим диригентом, працював в муздрамтеатрі та в Одеському оперному театрі.

У 1974—1982 рр. — працював викладачем, керівником естрадного оркестру Кіровоградського музучилища, духового оркестру і ВІА «Камертон» Кіровоградського технічного університету, духового оркестру обласної дослідної станції, які стали лауреатами обласних і Всесоюзного фестивалів (1977—1982). З 1982 року працює викладачем, диригентом симфонічного, духового та естрадного оркестрів

Запорізького музучилища, за сумісництвом — викладачем ДМШ № 3.

Анатолій Петрович неодноразово був головою, членом обласних журі, головним диригентом музичних свят: «Сурми п'ятирічок» — зведеного духового оркестру з двох тисяч виконавців (Кіровоград, 1978—1980 рр.), фестивалів «Запорізька райдуга—84, 85», «Весела Січ» (Запоріжжя) та ін.

Його симфонічна поема «Байда», присвячена першому гетьману України Дмитру Вишневецькому, була виконана зведеним духовим оркестром на Х Всеукраїнському фестивалі майстрів мистецтв у Національному палаці «Україна». Диригував автор (м. Київ, 18 травня 2001 р.).

Біг-бенд музичного училища під керівництвом А. П. Жульєва брав участь у Міжнародному джазовому фестивалі «Горизонти джазу» (1996, 1998) у м. Кривий Ріг.

Біг-бенд «Джаз академія» ДШМ № 3 під керівництвом А. П. Жульєва м. Запоріжжя став лауреатом Першого Міжнародного Інтернет-фестивалю (м. Кіров, Росія, 27 травня 2008 р.)

Анатолій Петрович є організатором обласних фестивалів духової музики, які проходили в філармонії (1983—1988), фестивалю поп-рок музики «Хортицькі зірки» (1997—1999). Серед його вихованців — дипломанти та лауреати від міського до всеукраїнського, всесоюзного, міжнародного значення (солісти, ансамблі, оркестри).

Плідно працює Анатолій Петрович і на композиторській ниві. Він — лауреат обласних конкурсів композиторів: I місце — Симфонічна поема «Байда» (2000), I місце — Концертна п'єса «Ятрань» (2004); лауреат регіональних конкурсів (1986, 1991, 1992). Лауреат Всесоюзного фестивалю художньої творчості (1977). Голова Запорізької міської організації композиторів. Окрім того, в творчому доробку А. П. Жульєва багато методичних праць, понад 500 інструментовок, перекладень, аранжувань для симфонічного, естрадного, духового оркестрів, різних ансамблів, солістів.

За досягнуті успіхи, педагогічну, концертну, композиторську та громадську діяльність Анатолій Петрович нагороджений багатьма грамотами та дипломами всесоюзного, республіканського, обласного та міського рівня.

Твори: для симф. орк.: поема «Байда» (1999); для духового орк.: концертна п'єса «Ятрань» (1997), «Ода» (2002), «Марш гіталовців» (1978), марш «Вільна Україна» (1991); для хору: «Запорізька сюїта» на українські народні теми (1991), «Гімн Запорізького краю», сл. Т. Новохатської (2008), «Ната-джаз», п'єси, етюди, обробки народних пісень. Автор хрестоматії «Блокфлейта» для учнів 1—3 класів дитячих музичних шкіл. 10 вправ для біг-бенду. Сайт в Інтернеті: www.julev.narod.ru

Королева інструментів

Зараз уже важко з точністю встановити, коли відбулося остаточне завершення перевтілення того інструменту, який тепер називають «скрипка». Це вдосконалення відбувалося безперервно і кожен майстер додавав щось своє, але можна впевнено стверджувати, що XVII століття було для скрипки тим «золотим віком», коли відбулося остаточне завершення змін співвідношень у будові інструменту та коли він досяг тієї досконалості, якої вже не змогла перевершити жодна нова спроба його «удосконалити». Історія зберегла імена трьох родин майстрів — великих перетворювачів скрипки. Це, перш за все, родина кременських майстрів Амати, які стали вчителями Андреа Гварнері (1626—1698) і Антоніо Страдіварі (1644—1737). Проте своїм остаточним виглядом скрипка зобов'язана найбільше Джузеппе Гварнері (онуку відомого діда), якого називали Гварнері дель Джезу (1698—1744) і особливо Антоніо Страдіварі, який і вважається творцем сучасної скрипки.

Концертуючі скрипалі кажуть, що жоден сучасний інструмент не зрівняється зі скрипкою, виготовленою в XVII столітті італійським генієм. Минають роки, а скрипки Страдіварі співають такими ж чистими голосами, які вклав у них майстер.

Страдіварі помер у 1737 р., але його скрипки досі цінуються дуже високо, вони не старіють і не змінюють «голос». Його інструменти зазвичай знаходились у володінні багатіїв та вельмож. Італійський майстер створював інструменти для Джеймса II Англійського і для аристократичного клану Медичі.

Але не всім подобалося в скрипці все те, що вже було винайдено на той час великими кременцями. Багато хто намагався змінити стандарти, впроваджені Страдіварі, і, звичайно, ніхто цього не досягнув. Найцікавішим було прагнення деяких найбільш відданих традиції майстрів повернути скрипку до недавнього минулого і нав'язати їй застарілі особливості віоли. Як відомо, скрипка не мала ладів. Це дозволяло розширити її звуковий об'єм і максимально вдосконалити техніку гри на ній. Проте в Англії ці якості скрипки здалися «сумнівними», а «інтонація» інструменту — недостатньо точною. Тому там на грифові скрипки було введено лади для того, щоб усунути можливу «неточність» у видобуванні звуку. Інші спроби поліпшити та полегшити гру на цьому інструменті торкалися перебудови струн. Це мало сенс, і багато видатних скрипалів, таких як Тартіні (1692—1770), Лолі (1730—1802), Паганіні (1784—1840) і деякі інші, настроювали свій інструмент по-своєму.

Отже, скрипка отримала своє найдовершеніше втілення до кінця XVII ст. Антоніо Страдіварі був останнім, хто виготовив її у сучасному вигляді, а Франсуа Турта — майстра XVIII ст. — вважають творцем сучасного смичка. Він замінив більш чи менш вигнуту тростину, — ввігнутою. Новий смичок збільшив виразні можливості виконавства на смичкових інструментах, надав можливість використовувати раніше не відомі штрихи. Внаслідок цього скрипка зберегла наспівність і набула значно більшої динамічності та експресивності звуку.

Дуже складно в декількох словах розповісти всю довгу й різнобічну історію розвитку й вдосконалення скрипкової техніки. Слід лише відзначити, що поява скрипки викликала чимало обурення. Багато хто шкодував про втрачену красу віоли, а інші виступали з цілими «трактатами», спрямованими проти скрипки. Тільки завдяки видатним скрипалям, які розвивали техніку гри, скрипка посіла те місце, на яке вона насправді заслуговує. У XVII ст. цими скрипачами-віртуозами були Джузеппе Тореллі і Арканджело Кореллі. Великий та неоціненний внесок на користь скрипки належить Антоніо Вівальді (1675—1743) та цілій плеяді чудових скрипалів на чолі з Ніколо Паганіні.

Ганна Краснощок

Автори методичних рекомендацій

Кейріс Регіна Айварівна

Почала працювати викладачем по класу скрипки ДМШ у 1981 р., одразу після закінчення музичного училища. З 1983 р. і до сьогодні працює у ДМШ № 27 м. Києва, а з 1996 р. займає посаду завідуючої відділом струнно-смичкових інструментів школи. Серед учнів — лауреати міських, Всеукраїнських та Міжнародних конкурсів та фестивалів, учасники концертів Київської дитячої філармонії. У 2002 р. та 2004 р. її учні грали з Національним симфонічним оркестром України у Всеукраїнському музичному фестивалі лауреатів «Нові імена юних зірок України». Багато учнів продовжили професійну музичну освіту у Київському державному музичному училищі ім. Р. Глієра та НМАУ ім. П. І. Чайковського. Окрім того, Регіна Айварівна нещодавно проводила міський відкритий урок для викладачів-струнників «Школа вдосконалення професійної майстерності викладачів».

Гакман Микола Михайлович

Закінчив ДМШ №1 м. Чернівці та Чернівецьке музичне училище. У школі навчався в класі Юрія Миколайовича Гіни, а в училищі — у класі відомого викладача Віктора Юрьєвича Паранюка. Довгий час працював у філармонії, у різних ансамблях і оркестрах. Відомим у Румунії, Молдові та Україні був народний оркестр «Мерцішор», який під керівництвом М. М. Гакмана дав у 1991 році понад 60 концертів. У той же час Микола Михайлович керував і студентським колективом народної музики «Мугурел». На основі цих двох колективів був створений ансамбль народної музики «Плай», незмінним керівником якого є Микола Михайлович. Ансамбль існує вже 15 років, постійно гастрює по Європі, дає від 60 до 80 концертів у рік. Виконавську та організаторську діяльність Микола Михайлович вдало суміщає з педагогічною. Стаж його роботи із дітьми — 20 років. Зараз він працює у ДМШ №4 м. Чернівці.

Горбань Світлана Олександрівна

Закінчила Челябінське музичне училище та музично-педагогічний факультет ВУЗу в Луганську. Світлана Олександрівна має чималий стаж роботи з дітьми — 39 років. В Україні з 1972 р. і до цього часу працює викладачем по класу скрипки в ДМШ №27 м. Києва. Довгий час була завучем у цій же школі. Має багато учнів та випускників, які стали переможцями багатьох конкурсів серед ансамблів, солістів, а також продовжили свою музичну освіту. З успіхом виступає на різних сценах Києва дитячий ансамбль скрипалів «Мелодія», який був створений і професійно керується Світланою Олександрівною.

Прима Олена Леонідівна

Олена Леонідівна народилася, навчалася та працює у м. Києві. Закінчила школу-студію при НМАУ ім. П. І. Чайковського у класі професора К. Н. Тахтаджієва. Також закінчила Київське музичне училище ім. Р. Глієра у класі відомого викладача-скрипаля А. П. Лисаковського. Працювала викладачем по скрипці в Київській школі мистецтв ім. Турчака, в Національному музичному училищі в Улан Баторі (Монгольська Народна Республіка) та в ДМШ № 27 м. Києва (де працює й сьогодні). Учні О. Л. Прими постійно беруть участь у різноманітних конкурсах, а деякі вже навчаються в музичному училищі, педагогічному коледжі та Інституті культури в м. Києві. Загальний педагогічний стаж Олени Леонідівни — 29 років.

Краснощок Ганна Сергіївна

Відповідальний музичний редактор та упорядник журналу «Музична школа».

Виконавець фортепіанної партії у творах навчального аудіододатку до журналу.

Заболоцька Наталія Сергіївна

Художник-ілюстратор журналу «Музична школа» (випуск 6, випуск 7, випуск 8, випуск 10).

Дехтярук Ольга Володимирівна

Виконавець партії скрипки.

